

קרה

גליון מס' 413
כ"ו סיון תשפ"ב

זו ממש בושה להתבייש

הרב אפרים שרבני שליט"א

מיכל לקראתו ולא הניחה לו להיכנס לבית על שביזה את עצמו לעיני הנשים. אמרה לו מיכל "איך אתה עומד ומגלה לבושך כאחד הריקים", אני ממש מתביישת בהתנהגות שלך. אך הצדיק השיב לה תשובה שכל כך מלאה ביראת שמים "וכי לפני מלך בשר ודם שחקתי, והלא לפני מלך מלכי המלכים שחקתי".

אשה יקרה! אם אני עושה לו נחת, שכל העולם יגידו מה שהם רוצים, אותי מה עניין רק מה הוא מרגיש. והוסיף דוד ואמר לה "ונקלותי עוד מזאת" – אם הקב"ה יגיד לי לעשות יותר מזה, אני חוזר ועושה.

קודם כל הוא יתברך. אני מכיר את האמת שלי, אצלי יש סדרי עדיפויות, והוא הראשון בסדר העדיפויות. אם אנשים מתנגשים לי איתו הם יצטרכו להתמתין בסבלנות. קודם כל אני רוצה לשמוע מה דעתו.

היום כולנו יודעים שגם הקב"ה רוצה לשמוע את חוות דעתו של דוד המלך, כמובן לפני כולם.

חשוב לי לשאול. אם היו אומרים לך שהמנכ"ל רוצה לקדם אותך ויש לך פגישה אצלו. כמה היית מתכוון. אך ההיריו אותך "תזוהר, הוא לא אוהב דת, אם הוא ידע שיש לך סממנים של דת תשכח מהקידום, אל תאמר לו ברוך ה', ולא בסייעתא דשמיא, אפילו לא זכר של המילים האלו, תכנס תענה על השאלות תחייך ותצא".

וכשאתה נכנס הוא שואל אותך "אתה איש שיודע להביא תפוקה? אתה יכול להבטיח לי שתצליח?". אתה תגידי לו "בעזרת ה'!", או שבגלל כסף אתה תחביא את האלוקים שלך?

ליוסף הצדיק היה נסיון כזה רק בסיטואציה הרבה יותר מורכבת. אחרי שתים עשרה שנה בבור. בוקר אחד פותחים לו את הדלת, אחרי שתים שנה שהוא לא ראה אור, "יש לך פגישה עם המלך".

הוא אהב אותך, אם אתה עובר את הפגישה בשלום, אתה נהפך לנסיד, אתה לא תראה יותר את הבור הזה. רק תזוהר מדבר אחד הוא עובד אלילים, תזוהר לא להזכיר שאתה יהודי ולא שיש אלוקים לעולם. אם הוא ידע את זה אתה חוזר לבור.

ויוסף נכנס לפני פרעה, פרעה רואה אותו ואומר לו "אתה הבחור שכולם מדברים עליו, שמעתי שאתה יודע לפתור חלומות בצורה לא רגילה". וכאן יוסף עוצר את פרעה "בלעדי אלוקים יענה" – זה לא אני. הכל מזה שלמעלה, אם הוא יחליט להמשיך לעזור לי זה באמת יצליח, ואם לא, אני רק אחמם פה את הכסא.

אני מאמין שבאותו הרגע כולם תפסו את הראש, אתה עלול לחזור לבור, יכול להיות שאתה יותר לא תצא מהמקום הזה?! אבל אני גם מאמין שיוסף היה עונה להם, אמת לא מוכרים בגלל קידום. אמת לא מוכרים בגלל חוסר נעימות. זה סעיף ראשון בשולחן ערוך היהודי "ולא יבוש מפני המלעיגים עליו". קודם כל תגידי ב"ה, תתפוס את הכוס ותברך ברוך אתה... זה שקר חלילה? אז למה אתה מתבייש? האמת שלך חזקה יותר מכל בוס או כסף שיש בעולם הזה!

מסופר על חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, שהיה רגיל ליתן שיעור בשבת קודש לאחר מנחה של שבת. והנה קרה שפעם אחת נתארך

צובא במסכת אבות "הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי וגביר כארי לעשות רצון אביך שבשמים". אומר התנא באבות, אדם שרוצה לעובד את ה' ולא ליפול יום אחד, לפני הכל, הוא חייב להיות עז כנמר. מה זה עז כנמר? זה להיות חזק עם האמת שלך. אם אני צודק, ואני פוסע בדרך אמת, זה כבר לא משנה מה יגידו עלי, או יבקרו אותי, כי הצדק איתי.

זה מה שמבקש התנא, שלפני הכל תבדוק שאתה חזק בדרך שלך. כי אם יש לך לבטים, או שאתה מרגיש מעורער, כל צחקוק קל או הערה יבלמו אותך, ואולי אף יחזיר אותך כמה שנים אחורה. אך אם תהיה עז בדרך שלך אף אחד לא יוכל לעצור אותך.

קודם כל ולפני הכל, האמת שלך. זה כלל גדול, מי שיודע וברור לו שהוא צודק, שום רוח שבעולם לא תוכל להזיז אותו.

אפילו ילד קטן. אני זוכר שהבן שלי הקטן ניגש אלי עם שאלה, אמרתי לו את התשובה. כל הילדים שהיו מסביב ולא ידעו שגיליתי לו את התשובה, ניסו להניא אותו מהתשובה ואמרו לו שהוא טועה, ואף בלגלוג, זה מכאן וזה מכאן "אל תכתוב את זה אתה טועה", אך הוא כתב את התשובה כל כך בנחת ועם כל כך הרבה בטחון בלי להתייחס לקולות מסביבו האומרים לו שהוא טועה. בלב שלו הוא אמר הצעקו או תלגלגו עד מחר, אבא שלי גילה לי את התשובה.

כשאתה יודע שאתה צודק, כל מי שינסה להניא אותך מהאמת, אתה תרגיש אותו כמו אבק על הבגד שבניעור קל תשליך אותו מעליך.

לפני הכל, תחזיק את האמת שלך בשתי ידיים, כי כשתחזיק אותה בשתי ידיים אף אחד לא יוכל לקחת לך אותה.

אם צריך לברך בקול על הסודה "שהכל נהיה בדברו" וזה האמת, אני אברך בקול, אם צריך לשים ציצית ויבצצו לי כמה חוטים מחוץ לבגד, וזה הדבר הנכון אף אחד לא יעצור אותי, ואם צריך לומר כמה דברי תורה על השולחן לפני ברכת המזון, גם אם יושבים איתי אנשים מאוד חשובים, אני אעשה את זה. ואם זה מפריע למישהו אנחנו נבדוק איך אפשר לעזור לו, אך את האמת אי אפשר להזיז, האמת הייתה לפנינו והיא גם תשאר אחרינו.

רק חלילה שלא לקחת את הדברים האלו למקומות של פגיעה באנשים, בהורים, באשה, את זה חלילה לא אמרנו ולעולם לא נאמר. יש אנשים שלוקחים את השיחות האלו למקומות אחרים לגמרי, ואין לנו ואף אנו לא רוצים להיות חלק משיבוש כזה.

רק אם היינו יודעים כמה דוד המלך לא עשה חשבונות. התורה מספרת, כשהעלו את ארון הברית, הוא לבש בגדים נאים לכבוד הארון והיה מכה בידיו זו על גב זו וטופח והיה מתהפך עם רגליו. והיו כל הנשים מציצות עליו מן הגגות ומן החלונות, ולא היה איכפת לו מרוב שמחת הארון.

כמה הוא רקד כמה הוא שמח לכבוד התורה. בלי חשבונות, מה יגידו עלי ויבקרו אותי איך מלך מתנהג בצורה כזו.

לאחר שהלכו כל ישראל לביתם, חזר דוד לביתו. יצאה אשתו

העניין טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

הרב אפרים שרבני שליט"א

לרמלה

ביום שני
כ"ח סיון (27/6 למנינים)
בשעה 20:30

בית הכנסת
"כתר ראובן"
רח' אבו חצירא 24

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות	19:33
ציאת השבת	20:25
לנוהגים 40 דק'	19:13
ציאת השבת (ר"ת)	21:21

לפרטים אור קלימי: 054-6284225

הבית בהיבנותו

הנהגות א"י התורה לגבר ולאה

הוא בעבודה ולבו בבית!

שאלה: שלום וברכה, אני נשוי 9 שנים, בעל עסק עצמאי מצליח ואני עובד שעות רבות מהיום, הבעיה שלי היא שאשתי טוענת שאני לא אוהב אותה ולא אכפת לי ממנה 'אתה אוהב את העסק שלך יותר ממני' היא חוזרת וטוענת פעמים רבות, ואני מרגיש שבאמת כך היא חושבת, ודבר זה משפיע על שלום הבית (והדברים באים לידי ביטוי בוויכוחים חוזרים, פנים חמוצות, היא מרבה להתלונן ואני יודע שהכל סביב הרגשה זו). כמובן שהמחשבה וההרגשה הזאת אינן נכונות, השאלה שלי היא, איך אני מראה לה שאני אוהב אותה באמת ואכפת לי ממנה?

ישנו אדם הנקרא בפי העולם 'עצמאי', אך בפעמים רבות המציאות מורכבת, שלא כשמו כן הוא. בפועל, אותו 'עצמאי' אין לו עצמאות כלל, אלא נהפך הוא למשועבד ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו לעבודתו, בעבודה, הראש שלו שם, וגם אחרי העבודה, הגוף אמנם הגיע הביתה, אך ראשו נשאר עמוק בתוך העבודה. ואז עליו להיזהר להיות עם עיניים פקוחות ולדעת שבמצב זה, הראשונים להיפגע הם אשתו וילדיו, וכמובן שגם לו אין מנוס מפגיעה [ובעניין ספציפי זה של העבודה, נדבר בלי נדר בהמשך, שכן יש להאריך רבות בנושא זה שהינו חלק נכבד מבעייתו של השואל, אך לא נתמקד בו הפעם]. אז איך אותו 'בעל עסק' מקנה בלבה של אשתו את ההרגשה שהוא באמת אוהב אותה ואכפת לו ממנה? אכן, בשאלה זו מתחבא אחד היסודות החשובים ביותר בנפשה של האישה המשפיע מאד על שלום הבית. והדברים מיועדים לא רק לבעלי עסקים, אלא גם לשכירים השקועים בעבודתם, וכן לאברכים השקועים בתורתם ובלימודם. כולם כאחד חייבים לדעת את הדברים הנ"ל. נבאר...

במצבה, עליך לדעת כבעל טוב, אוהב ואכפתי, עליך באמת להרגיש בסדר יומך את הכאב והמועקה שהיא חשה, כי אם באמת אכפת לך, לא יתכן שתישאר אדיש! ומלבד זה, תדע שהיא מצפה ממך שיהיה כדך! אתה נמצא אצלה עכשיו במבחן סמוי של אכפתיות, ולכן שיחה או שתיים כבכל יום לא תספק אותה, אלא עליך באותה עת לתת מעצמך יותר, להראות שגם אצלך לא עובר היום רגיל! להראות שאתה חושב על הבן עיה שלה, מתעניין בה, והיא מעסיקה את ראשך. כמו כן, אישה שהייתה צריכה לערוך איזו בדיקה רפואית, היא מצפה שיתרים טלפון ותשאל איך עבר לה ואיך היא מרגישה, ואם לא התעניינת וגם במבחן הזה קיבלת 'נכשלי', היא תנסה לדרוש את זה ממך: 'לא שאלת אותי איך הייתה הבדיקה... והכי חמור אם היא תגלה שאפילו אינך זוכר שהיא עברה בדיקה היום: 'איזו בדיקה?' אתה תשאל, וזו בשבילה אכזבה גדולה שאין כדוגמתה...

כמו כן עלינו לדעת, אחד הדברים המעידים על האהבה הכנה בין בעל לאשתו, הינו שמתפללים זה על זה, על הצרכים שלך אתה מתפלל? שקשה לך, שאתה עובר תקופה לא טובה, שאתה צריך משהו בחיך, אתה יודע להתחנן לפני הקב"ה? כך גם עליה לתפלל שהיא תצליח במי עשיה, שתזכה לסייעתא דשמיא, שאם ישנם תחומים שקשים לה או מידות שאינה מצליחה להתגבר עליהם – תתחנן גם בשבילה! תתפלל שיהיה לה נחת מהילדים, שהיא תהיה שמחה ועוד ועוד... [לא חסר על מה להתפלל]. אם אתה בבית הכנסת, ואכפת לך לא רק מהצרכים שלך, אלא גם משלה, זה מעיד הרבה! וכן גם תאמר לה את זה, ובכך אין ספק שימד האהבה והאכפתיות שלך יעלה בעיניה! ומי שדברים אלו נראים מוגזמים בעיניו ואשתו נמצאת לידו עתה בעת קריאת שורות אלו, יכול לאשר עמה שאכן כך הוא!

הרבנית אוכלת עם זונדה, ובכל זאת...

מנהגו של הגאון רבי פנחס שיינברג זצ"ל היה שתמיד כשהגיע לשמחה, היה נוטל פרוסת עוגה, עוטף אותה במפית נייר ומביא לרעייתו. לשם מה עשה זאת הרב? היא הייתה רעבה? הרבנית לא הייתה רעבה, גם לא היה חסר לה טעם מתוק בפה של פרוסת עוגה טעימה, ורבי פנחס ידע זאת. הוא רצה רק לשמחה, להראות לה: 'אני חושב עליך גם כשאני באירוע'. ואיך אנחנו יודעים? סוף ימיים הוכיחו! לעת זקנותם, כשהיה רבי פנחס כבן 90 שנה, והרבנית כבר לא יכלה לאכול דרך הפה, והייתה מחוברת לזונדה, גם אז לא ויתר רבי פנחס על מנהגו. 'הרבנית לא צריכה את העוגה שלי, היא רוצה לדעת שאני חושב עליה גם כשאני בחוץ'. אם השתתפת בברית או בסעודת שבע ברכות, גם אשתך רוצה להרגיש שחשבת עליה, שהבאת לה קינוח, או אולי תאמר לה: 'לא עזבתי את הסנדק עד שברוך אותך!!'. סיפור תלמידו של הרב בן-ציון אבא שאול זצ"ל: 'פעם נסענו לטייל כל בני הישיבה. פתאום ראינו שהרב בן-ציון מפלס דרכו בין קוצים וברקנים, עד שהגיע לפרח מרשים במראהו ובצורתו שצמח שם. פליאתנו גברה כשראינו אותו מרום שנותיו ומעמדו, רוכן וקוטף את הפרח, ושוב מפלס דרכו בחזרה אל הבחורים, שעמדו מתפלאים ומשתאים למחזה. כשהגיע, אמר בפשטות: 'כמה אשתי תשמח לקבל את הפרח הזה!' פשוט להתרגש! כמה כוחות אנחנו צריכים לשאוב מסיפורים כאלה! פרח כזה ביחד עם לבו של הבעל 'מחזיק' את הבית יותר מכל מתנה אחרת! ואינו אלא מסווה לאכפתיות אמיתית, להכרת הטוב ולהערכה, וכמובן לאהבה טהורה!

גם שיוצא לדרך!

אומרת התורה: "ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך" (בראשית ג טו). למדו חז"ל, שהאישה משתוקקת לבעלה בשעה שהוא יוצא לדרך (יבמות סב:). מה הכוונה 'יוצא לדרך'? (ועיין בשולחן ערוך יור"ד קפד) הסבירו בעלי המוסר, שבעל שיוצא מהבית לעסקיו ולענייניו, בעוד הוא טרוד, יש משהי בבית שחייבת לדעת שהיא ב'ראש שלי', שלא משנה היכן הוא נמצא, היא רוצה לדעת שהוא חושב עליה. גם כשאתה טרוד בעבודה, ויש לך הרבה מטלות לסיים, או לקוחות לשרת, גם כשאתה בבית המדרש עם הגמרא וה'שולחן ערוך'. גם במקומות הללו האישה רוצה לדעת שיש לך, בעלה, פינה בראש ששייכת רק לה! ואם חסרה לה מההרגשה הזו, היא מרגישה שאתה מרוחק ופעמים אף מנותק ממנה.

ומעתה, עלינו להוריד את הדברים לרמת המעשה: קודם כל יש את ההתעניינות המינימלית, שהיא צריכה לדעת שאכפת לך שהיא אכלה, שהיא נחה, ושתדע אם היה לה קשה או קל עם הילדים, וזאת אפשר לבצע בקלות בשיחת טלפון פשוטה ומתעניינת באמת, במצבה של הג'ברת שלך, לעצור הכל, את כל העיסוקים והטרדות, לדבר איתה בנחת ובסבלנות [ולא שהיא תרגיש כאילו אתה עכשיו 'הולך על גחלים' ומחכה רק לסיים את השיחה ולחזור לעבודתך ולעיסוקך], לשמוע אותה, לה'תעניין בה, לגלות אכפתיות. ישנם בעלים אשר יוצאים מהבית עד שעה חמש [במקרה טוב] או יותר, ועד אז פשוט מנותקים מהבית, והדברים אמורים גם לגבי אלו שכן משוחחים בטלפון, אך מדברים על דברים טכ'ניים בלבד, כקניות או מי יביא את הילדים, וכמובן שאין הם יוצאים לידי חובה לעניין זה.

כמו כן, אם האישה לא מרגישה כל כך טוב, יכול להיות חולה בגוף או בנפש, יכול להיות שחווה היא מועקה או בעיה אחרת שמתמודדת עמה, כמובן שיש מצבים המחייבים לפי העניין והנסיבות, להישאר איתה ול'תמוך בה, אך גם אם יצאת בבוקר לעבודתך או לכולל והשאר אתה

למה? - סתם ככה!

כמו כן הרבה בעלים קונים לנשותיהם מתנה ליום ההולדת וליום הנישואין, ולפני כל חג מקיימים מצוות 'ושימח את אשתו' (דברים כד ה), וקונים לה בגד או תכשיט נאה. אשריהם ישראל! אך צריך לדעת שאין לאישה שמחה בלב יותר משמחה על מתנה שקנה לה הבעל 'סתם ככה', 'סתם כי אני אוהב אותך', 'סתם כי חשבתי עליך', 'סתם כי את האישה הכי טובה בעולם', 'סתם כי את סובלת בשקט בעל כמוני'. תדע לך, בעל יקר, מתנה של 'סתם ככה', גם אם זה שוקולד 'יקליק' פשוט שעולה 5 שקל, שווה יותר מעשר טבעות או עגילי זהב שקנית כדי 'לצאת ידי חובה' [כך עובד ראש ולב של אישה – ואם אשתך לידך תשאל אותה היא כבר תאשר את הדברים]. ולמה כל זה? כי זה מראה אכפתיות! זה מראה שהיא בראש שלך! זה מראה שהזוגיות שלכם חשובה לך! ה' יזכ'נו, שבת שלום ומבורך! שמעון שורתי.

אזהרה!

לדעת כל גדולי הדור החוקת האינטרנט מסוכנת לך ולבני ביתך. השימוש בוואטסאפ זה נועד לקירוב רחוקים או למחזיקי אינטרנט חסום כהלכה לצרכי עבודה ובאישור רב! נפתח לאחר התייעצות עם גדולי ישראל שלישיא לאחר לבטים וחששות ואינו מהווה סיוע או היתר לעושים שלא כדון.

שלחו ווטסאפ עם המילה הצטרפות

גברים: 054-6284225 אור
נשים: 050-2918042 מירית

מגלים אוצרות

מהפכת סדום ועמורה

היכן היו "ערי הכיכר"

והנה, רוב החוקרים מזהים כיום את מיקומן של ערי הכיכר בדרום-מזרח ים המלח, מהסיבות הבאות:

א. תיאור המקרא על איזור כיכר הירדן שהיה מיושב, פורה ודשן בתקופתו של אברהם איבנו, מתאים לדוע לנו מהמחקרים על איזור זה באותה תקופה: "נאות המדבר בחלקו התחתון של הירדן ובערבות מואב היו מיושבות בראשית האלף השני לפנה"ס (ערב תקופת האבות), והם שיוו לכיכר כולה מראה של גן ה'".

ב. ידוע שאזור ערי הכיכר נהרס בעקבות תהפוכות טבע אלימות: "בדיקה קפדנית של התעודות הספרותיות, הגיאולוגיות והארכיאולוגיות, מביאה לכלל מסקנה, כי "ערי הכיכר" שנהרסו שכנו באזור זה... והריסתן נגרמה על ידי רעידת אדמה, שנתלוותה, כנראה, בהתפוצצויות, ברקים, פריצת גזים טבעיים והתלקחות אש כללית".

ג. בסביבות האזור נמצא בית קברות ענקי עם גופותיהם של מאות אלפי בני אדם: "בחפירות ארכיאולוגיות שנערכו בבאב א-דרע, היושבת ממזרח ללשון – מעין חצי-אי ממזרח לים המלח סמוך לואדי אל-כרך, נמצא בית קברות ענקי ובו קבורים, לפי אומדן החופרים, כחצי מיליון בני אדם. ויש משערים שהמקום שימש את ערי הכיכר. ולפי זה התאפיינה 'ארץ הכיכר' באוכלוסיה צפופה ומופלגת במספרה".

צוער

כפי שראינו בפסוקים לעיל, בעקבות בקשתו של לוט הקבי"ה לא השמיד את צוער, והיא נשארה כשריד האחרון של ערי הכיכר.

מהמקורות מוכח כי העיר צוער המשיכה להתקיים גם בתקופות מאוחרות יותר. הנביא ישעיהו אומר: "לְבִי לְמוֹאֵב יִזְעַק, בְּרִיחָהּ עַד צֹעַר עֲגֵלְתָּ שְׁלֶשָׁה".

בתקופת התנאים העיר צוער עדיין היתה קיימת. היא מוזכרת במשנה

ואף מכונה בתואר "עיר התמרים": "מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים". ולהבדיל, גם במפת מידבא המפורסמת, הנמצאת בכנסייה ביזנטית בעיר מידבא שבירדן, ומתוארכת למאה החמישית או השישית לספה"נ, יש איזכור ברור לצוער.

נמצא אפוא שישנה מסורת היסטורית למיקומה הגיאוגרפי של העיר צוער באזור ים המלח ולהמשך קיומה לאחר מהפכת סדום ועמורה, כדברי המקרא. מסתבר ששאר הערים המנויות בפסוקים: סדום, עמורה, אֲדָמָה וְצִבְיִים, שכנו ממש בקרבת מקום לצוער. התבוננות קלה בפרשת הימלטות נח מסדום, מלמדת כי המרחק בין ערים אלה לא היה רב, עד כדי שניתן היה לצאת מסדום בעלות השחר, ולהגיע רגלית לצוער עם זריחת השמש, כפי שעשה לוט:

וּכְמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה... וַיִּצְאֵהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לְעִיר [סדום]... הַשָּׁמֶשׁ יָצָא עַל הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעֵרָה. וכדברי חז"ל: "חמשת הכרכים הללו היו יושבות על צור [משטח סלע] אחד, שלח מלאך את ידו והפכך". אלא שכאמור, המקום אליו נמלט לוט נותרו מתוך ההפיכה, כבקשתו.

אזור ים המלח משמש עד ימינו כתזכורת אדירה לאנושות: מקום שהיה מיושב באוכלוסייה גדולה, עשיר במים ובצמחייה פוריה – נמחה לחלוטין בעקבות עוונות תושביו שהשחיתו את דרכם וסרבו לשוב לדרך הטובה. והפך למקום שומם וצחיח, רווי נציבי מלח.

כאשר סדום ועמורה הפכו לסמל ולדוגמא למקום שמש, עד שכאשר התורה מזהירה מחורבן הארץ עקב חטאי ישראל, היא מתארת זאת בהשוואה למצב השורר בסדום ועמורה:

וְפָרִית וְמִלַּח שָׂרְפָה כָּל אֲרָצָה לֹא תִזְרַע וְלֹא תִצְמַח, וְלֹא יֵעָלֶה בָּהּ כֵּל עֵשֶׂב, כְּמַהֲפַכַת סִדֹם וְעַמּוֹרָה אֲדָמָה וְצִבְיִים אֲשֶׁר הִפְךָ ה' בְּאַפּוֹ וּבִחְמָתוֹ.

אמנם נביאי ישראל מבטיחים כי לעתיד לבוא, בסיום תהליך התיקון הרוחני של עם ישראל והאנושות, תשוב ארץ ישראל כולה לפרוח, להניב ולשקוק חיים: "וְאֵתְּם הָרִי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתֵּנּוּ וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קָרְבוּ לְבֹא" (יחזקאל לו, ח) "כִּי נַחֵם ה' צִיּוֹן נַחֵם כָּל חֲרִבְתֶּיהָ וַיִּשֶׂם מְדִבְרָהּ פְּעֵדוֹ וְעַרְבְתֶּיהָ פָּגַן ה' שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּהּ תִּזְדָּה וְקוֹל זִמְרָה (וּשְׁעִיהָ נֹא, א)

המשך שיחת הרב « הלימוד עד מאוד והרב ידע שעד שיגיע לביתו כבר יעבור זמן סעודה שלישית. אז מה עושים?

לא יכול לקחת ממך, ואתה חושב פעמיים?
פעם קראתי על יהודי אחד שהתקשה לישון בלילה. הוא יצא למרפסת לשאוף קצת אוויר והנה הוא רואה שני אנשים רצים בדרך, הם פותחים איזה פח אשפה מרוקנים לתוכו שק ומיד ממשיכים לברוח. לא חולפות דקות ספורות והנה שוטרים רודפים אחריהם.

הסתקרן האיש, מעניין מה הם זרקו לתוך הפח בלילה, הרי אי אפשר לראות. הוא המתין עד שיהיה קצת אור, ירד למטה פתח את הפח והנה הוא מבחין בתוכו חבילת שטרות של מאתיים. עכשיו הוא יודע שהם השליכו לתוך הפח כסף. הוא מתחיל לחטט בין ערמות הזבל והנה הוא מוצא עוד חבילה. הוא ממשיך לחטט והנה עוד חבילה, כך הוא שולף מהאשפה עוד ועוד חבילות של שטרות.

אנשים מתחילים לעבור ליד הפח בדרכם לעבודה והם רואים מישהו מחטט עמוק בתוך הפח. הוא שומע אחד אומר לשני "בטח זה איזה משוגע מחטט בפח האשפה". עוד אנשים עוברים שם והוא שומע אותם מדברים "רחמנות על האדם הזה לא שפוי", הוא שומע את כל הדיבורים הללו אך הוא ממשיך לחטט.

אני ואתם יודעים שהוא לא יפסיק לחטט באשפה. ולמה? כי הוא יודע שבכל רגע הוא שולף עוד חבילה של שטרות. הוא אפילו לא רוצה שייגמרו הדקות האלו. שיגידו שהוא השתגע, שיגידו מה קרה לו, לא נורא, עוד כמה דקות הצחקוקים שלהם יפסיקו, והוא יישאר עם השטרות.

מי שיחזיק באמת שלו לעולם לא יפסיד. אתה תחזיק עם ה' יתברך, על כל דקה שלך הוא יחזיר לך שטרות. שטרות שלו יתברך! **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.**

ניגש הרב לאחד הבתים ונקש על הדלת, וכשנפתחה הדלת ביקש הרב אם אפשר לסעוד בביתם את הסעודה שלישית, וכמובן שהכניסוהו בכבוד גדול. מי שזכה להכיר את הרב ידע כמה הייתה טבועה בו מדת הבושה, אך אף על פי כן נתגבר כארי והלך למשפחה לא מוכרת וישב עמם בשולחן ובלבד שלא להפסיד את המצוה.

נכון שזה לא נעים, אך עם כל החוסר נעימות הוא ראה רק דבר אחד. להיות עז כנמר לפניו יתברך.

מה שהכי מציק, שערבי לא מתבייש. אפילו על סיפור שסיפר לו הוא לא מתבייש. לפני אלף שש מאות שנה, הגיע אדם ששמו מוחמד ואמר להם שאלוקי היהודים נגלה אליו במערה לבדו והחליט להעביר את התורה אליו (הוא רק לא ידע פסוק אחד "שאף זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם").

ואז הוא כיוון את תפלותיו לכיוון ירושלים ושומר יום הכפורים. הוא הכריז דין מוחמד בסייף, מי שלא היה מקשיב לו הוא היה עורף לו את הראש. וכך כל המוסלמים קיבלו את הדת בכפייה. היהודים בחצי האי ערב לא קיבלו אותו ואת דתו והוא רצח וטבח בהם לאלפים ולרבבות, ומחמת שלא קיבלו אותו שינה את כיוון תפילתו מירושלים למכה.

על הסיפור הזה ערבי תופס שטיח ומתכופף. פה בעליית גילה, אלפי מכוניות עוברות כל יום ואני רואה אותו בלי נעליים מתכופף כולו עם הבוץ שלו ולא מפריע לו. אתה יהודי זה לא סיפור, אתה האמת, אתה בן של אברהם יצחק ויעקב, יש לך משהו שאף אחד

הפלא ופלא

הפלאות הרבא

המכשף המסתורי משוק רמלה

והאכזבה הכי גדולה שהמשאית עקפה אותי. שש טונות של משאית הבטון מעכו את אברהם נון (גרסת החתול) כליל. תוך שניות נעתקה נשימתי, ושוב פתחתי את עיניי שרוע על רצפת הדוכן של מישל המחשמל. נשימותיי הכבדות נשמעו לכל עבר. מישל המחשמל הביט בי בחצי חיוך מתנשא ושאל: נו אברהם, איך היה להיות חתול? עד שהצלחתי לענות כבר הבנתי מה עוללו לי. בזמן שצעקתי על מישל, הוא כישף אותי והפך אותי לחתול, חתול רחוב, והכי גרוע- גיינג'י. מאוד הסתקרנתי לגבי תופעת הכישוף והייתי חייב לברר זאת. אז לפני שהוא הופך אותי לספריי חלונות אני בורח. וכמו בכל שבוע, נתחיל.

השורש כ.ש.פ מופיע לראשונה בספר שמות פרק ז' פסוק יא' בנוגע לפרעה ולמכשפים. כמו כן, איסורי כישוף ביהדות נזכרים במספר מקורות בתורתנו הקדושה. גם האיסור הידוע בתרי"ג מצוות הוא "מכשפה לא תחיה".

כנראה, המאפיין הידוע ביותר של מכשפה הוא היכולת שלה להטיל כישוף - קבוצת מילים, נוסחה או פסוק, טקס או שילוב של אלה, המופעלים כדי לעשות קסמים. כישופים באופן מסורתי הוטלו בשיטות רבות, כגון על ידי כיתוב של רוטות או סימנים על חפץ כדי להעניק לאותו אובייקט כוחות מאגיים; על ידי הצתה או קשירה של תמונת שעווה או חימר של אדם כדי להשפיע עליהם בצורה קסומה; על ידי אמירת לחשים; על ידי ביצוע טקסים פיזיים; על ידי שימוש בצמחי מרפא קסומים כקמעות ושיקויים; על ידי התבוננות במראות, חרבות או ספקולות אחרות לראיית עתידות; ובאמצעים רבים אחרים.

לשמחתנו, אין בקושי שימוש בכישופים. כך, הם קיימים, אך השימוש בהם דורש מקצועיות ומיומנות רבה, וכל זה לא יועיל למכשף אלא אם ילמד אומנות זאת שנים על גבי שנים. לא ידוע לנו על שימוש בכשפים היום בקרב העם היהודי. מה שכן, אצל הגויים, במיוחד בארצות המזרח הרחוק, ישנם 'באבות' שבקאים בתורת הכישוף ומצליחים אף לחולל 'פלאים' בקרב שאר הגויים הטיפשים. זכרו! כמו שעושים ניסים בכוחות הקדושה, כך גם יכולים לעשות זאת בצד השני של המתרס- הטומאה. זוכרים את בלק? כולנו זוכרים. לא קם עוד נביא בישראל כמשה. בישראל לא קם, אך באומות העולם קם. ויהי רצון שנוכה כולנו לשבת שלום. שבת של קודש קדושה וטהרה. ממני אוהבכם, אברהם נון.

שבת שלום לכל הקוראים היקרים. מה נשמע? מה קורה? אצלי הכל בסדר, ברוך ה'. השבוע, אני חייב לשתף אתכם בדבר מוזר ביותר. אני, אברהם נון (אוהבכם), נוסע בכל יום שני בשבוע (כמנהג הירושלמי העתיק) לשוק 'רמלה לוד'. אל השוק כולם מגיעים. סוחרים, רוכלים, ירקנים ממש, כל הבא ליד. מדי פעם אפשר לראות את הדוכן של ששון אקונומיקה, או לחלופין את דוכן הסיגריות המזויפות של שמחה שיניים צהובות. ממש נחמד בשוק. צעקות הרוכלים, ריחות התותים, הכל תמיד טרי ונחמד. תמיד יש 'באסטוטי' מעניינות בשוק, כל דפנין בא, ומנסה את מזלו ופרנסתו. לפעמים יש גם דוכנים של צעצועים ממש מיוחדים. אתה קונה משהו, משלם זול מאוד, ועד שאתה מגיע לרכב הצעצוע כבר מקולקל.

נו נו. לא בכל יום יש מקום לכל הסוחרים. אבל בשבוע האחרון צדה את עיניי 'בסטה' יפה וסגונית. הדוכן מלא עשן, נרות דולקים, שלדי עצמות תלויים לו מנגד, והאווירה- מכשפת. רבים עמדו בתור בכדי להיכנס אל הדוכן המיוחד, ואני, תפסתי את מקומי. אחד אחרי השני נכנסו ויצאו ממש איך נקרא לזה, מחושמלים. הגיע תורי. שילמתי דמי כניסה סמליים על סך 678 שקלים חדשים והווילון הוסת. בחדר, יושב לו אדם צנום הקורא לעצמו 'מישל המחשמל'. הוא שאל כמה שאלות, ואני ענית. לפתע, החלטתי שאני מתלונן בפניו על המחיר המופקע שנגבה ממני בכניסה, והוא בשלו. לרגע, ראיתי את שפתיו של הלה דובבות, והתחלתי להרגיש מסוחרר. והנה חושך בא ועלטה היה, ואני כבר 'זרוק' על הרצפה. בטרם נעצמו עיניי, שמעתי את מישל אומר כמה מילות קסם ועיניי נעצמו. עד שקמתי, התחלתי לשים לב שאני מרגיש כמו חתול. התחלתי לקפץ בין פחים, לילל גבוה, ממש איך אומרים, חתולה. גם שמתי לב, שאני ממתין לשכן הרוסי מקומה 9 'בוריס' בונז'ו שיחלק כבר את המנה היומית של כל חתולי בלוק 603. בקיצור, חתול. מילא פה, מילא שם, אחלה.

דווקא מיוחד להיות חתול. רק בזמן שהתחלתי, שכחתי משפט עתיק: "הסקרנות הרגה את החתול". מאוד סיקרן אותי מה יעלה בגורלי (כחתול כמובן) אם ארוץ במעבר החציה, בדיוק איך שמגיעה משאית הבטון של חברת 'זמריר'. התחרות תכף מתחילה. משאית הבטון מאיצה אל עבר מעבר החציה ואני מתכוון. אחת, שתיים, שלוש, הריצה במעבר החציה מתחילה

דיבורים האסורים והמותרים בשבת | שו"ע סימן שז

האם מותר לדבר בשבת שיחות חולין או דברים בטלים, ומה הדין שהדיבור בהם גורם לו עונג?

להרבות בהם יותר מדי שהרי אותם שאינן עוסקים בתורה בימות החול ניתנה שבת לדברי תורה ואפילו לתלמידי חכמים היגיעים בתורה כל ימות השבוע גם כן מבואר באחרונים שלא ירבו בו יותר מדי משום ביטול תורה [מ"ב (ד) ע"פ רמ"א רצ' ובב"י בסימן רפ"ח].

האם מותר להרבות בדיבור - לצורך מצוה או קירוב רחוקים? \ עידוד הצרכים לכך? \ לשמח חתן וכלה?

וכן אם מתכוין לענג אורח שירגיש בטוב ובנעימים, ואין האורח בר הכי להתענג דווקא בדברי תורה, הרי זה כלדבר מצוה, ורשאי להרבות בדיבורים. [פסקי תשובות (שו"ת ד' בשם) מנחת שבת בשו"ת נחמה סי' ע"ב סק"ו ועיי' לעיל שרוצה לענג חברו גם כן מותר בלאו צורך מצוה אך נראה פשוט שאף שכתבנו ירא שמים וכו' כגון לא יחמיר משום כבוד האורח].

בכלל זה קירוב רחוקים ליהדות, וכן כל איש אשר זקוק ומצפה לדבר חיזוק ועידוד, וביותר לבני ביתו וקרוביו וידידיו וכמבואר במדרש **תנא דבי אליהו** (פ"א) "בשבת אדם נתרצה עם בניו ועם בני ביתו" [פסק"ת אות ד]. וכל שכן לעודד ולחזק אנשים קשיי יום ונדכאים או חולים, ולשוחח עמם על דא ועל הא כדי להשיח לבם מטרתם ודאגתם, ודאי מצוה עושה, וביותר בשבת שאסור להיות בעצבון ובשברון רוח. [שער"ת רפז ופסק"ת שם]

וכן בענין שמחת חתן וכלה, כיון שמצוה גדולה לשמחם ולשבחם, ויש מצוה לשמחם אף בדרך בדחנות ושחוק [כמ"ש במהרי"ל הלכות עשי"ת. "אך לשמח חתן וכלה מצוה להתלוץ בפניהם לשמחם."]. ולא אסרו שיחת חולין בשבת כשהוא לצורך מצוה. [פסק"ת שם]

דברים בטלים \ וגדר בהם: כתב בשולחן ערוך (סעיף א) "ואפילו בשיחת דברים בטלים אסור להרבות" דהיינו שאף על פי שמותר

בשבת לדבר דברים שאינם דברי תורה, מכל מקום אסור להרבות בהם. וחשוב לציין שבדאי שאין הכוונה על דברים שיש בהם זכר לעשיית מלאכה ולעסקים כלל (כמו שנתבאר בעלונים קודמים) וכל שכן שאין הכוונה לדברים שיש בהם גנאי וקלות ראש שאם יש בהם אפילו מעט מאד אסור [מ"ב (ב)]

וגדר דברים בטלים, דברים שאין בהם תועלת וצורך כלל - כגון שאומר כמה הוצאות הוציא לצורך נישואי בנו או כמה סחורה מכר בשנה זו, או דברי פוליטיקה וחדשות שאין בהם תועלת, וכיוצא בזה וכל שכן כשמדבר דברי שחוק וקלות ראש שבוה יש לאסור אפילו בימות החול ואפילו כשמדבר מעט. ואף לענין דברים שיש בהם תועלת, כגון דברים שיש בהם צורך לגופו או לפרנסתו יש אומרים שאסור להרבות לדבר בהם בשבת [נתיי באריכות בהלכ"ב ש"ז א, ובשו"ת נחלת לוי ח"ב נח לגבי דין ביטול תורה והדין בשבת]

הדין במקום שמתענג בהם, ואם חברו מתענג ולא הוא: בני אדם שלדבר בסיפורים וחדשות ושאר דבר חול הוא עונג להם (שאינן בהם הזכרת מלאכה), מותר לספרם כמו בחול דהיינו להרבות מהם כיון שנחשב צורך מצווה להתענג בשבת והוא בכלל חפצי שמים [תה"ד סא, הו"ב בב"י וברמ"א סע"א והוא ע"פ מש"כ השו"ע שא סעיף ב', בחורים המתענגים בקפיצתם ומרוצתם, מותר. וכן לראות כל דבר שמתענגים בו, וה"ה הכא, כיון דמחד קראי נפקא.]. **אך מכל מקום** אף לשיטה זו יזהר שלא להרבות בזה הרבה יותר מדי שהרי אף דברים שהם עונג גמור כמו אכילה ושתיה ושינה, אין